REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Financira Evropska unija
NextGenerationEU

NAČRT ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

Novosti v knjižničarstvu

Slovenski prevod mednarodne klasifikacije THEMA v okviru projekta eKnjiga

Bakir Toskić, Oddelek za informacijske rešitve
Narodna in univerzitetna knjižnica

Ljubljana, 11. junij 2026

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Financira Evropska unija
NextGenerationEU

NAČRT ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

Projekt eKnjiga – Enotna vstopna točka za slovenske založnike

PN2 eKnjiga je del projekta:

- **»Vzpostavitev, zagon in optimizacija upravljanja z enotno informacijsko platformo e-Kultura«**
- Razvojno področje: Digitalna preobrazba
- Komponenta 2: Digitalna preobrazba javnega sektorja in javne uprave (C2 K2)
- Ukrep: Digitalizacija na področju kulture (C2.K7.IM)
- Projekt se financira iz Mehanizma za okrevanje in odpornost ter proračuna Republike Slovenije in Evropske unije – NextGenerationEU
- E-Kultura: NUK, Moderna galerija, Slovenski gledališki inštitut (SLOGI), Slovenski filmski center (SFC)
- konec projekta 1.8.2026

Kaj razvijamo v okviru eKnjige?

PORTAL ZA ZALOŽNIKE:

- Zahtevek za CIP (tiskane, e-publikacije)
- Obvezni izvod spletnih publikacij (slikovno, glasbeno, serijske, monografije,...)
- Založniški podatki - ONIX izmenjava metapodatkov
- **THEMA klasifikacija:**
  - Podpora mednarodnemu standardu za vsebinski opis knjig
  - Slovenski prevod klasifikacije
  - Vključitev v izmenjavo podatkov ONIX

Kaj je THEMA? Je mednarodna klasifikacija za knjižno verigo

https://ns.editeur.org/thema/sl/

- Mednarodni standard za vsebinski opis knjig
- Namenjena založnikom, distributerjem, knjigarnam in drugim deležnikom knjižne verige
- Večjezična klasifikacija
- Upravlja jo EDItEUR
- Prva različica je bila objavljena leta 2013
- Brezplačna za uporabo

Kaj je THEMA? Je mednarodna klasifikacija za knjižno verigo

https://ns.editeur.org/thema/sl/

- Približno 3400 predmetnih kategorij
- Hierarhična struktura
- Uporaba skupaj z ONIX (XML)
- Prevedena v več kot 25 jezikov, zdaj tudi v slovenščino

Opomba	Naslov kategorije	?
A	Umetnost...	*
AB	Umetnost: splošne teme...	
AF	Umetnost: umetniške oblike...	*
AG	Vizualna, dekorativna ali likovna umetnost: obdelava in teme...	*
AJ	Fotografija in fotografije...	*

* *THEMA ni namenjena zamenjavi knjižničnih klasifikacij, temveč enotnemu vsebinskemu opisu knjig v mednarodnem založniškem okolju.*

UDK ↔ THEMA

Primer: Miki Muster: *Zvitorepec, Trdonja in Lakotnik*

UDK

741.5(497.4): Slovenski stripi

THEMA

XQN: Grafični roman/strip/manga: Antropomorfne zgodbe o živalih

YFQ: Otroško/najstniško leposlovje: Humoristične zgodbe

FJ:Pustolovščine/akcije

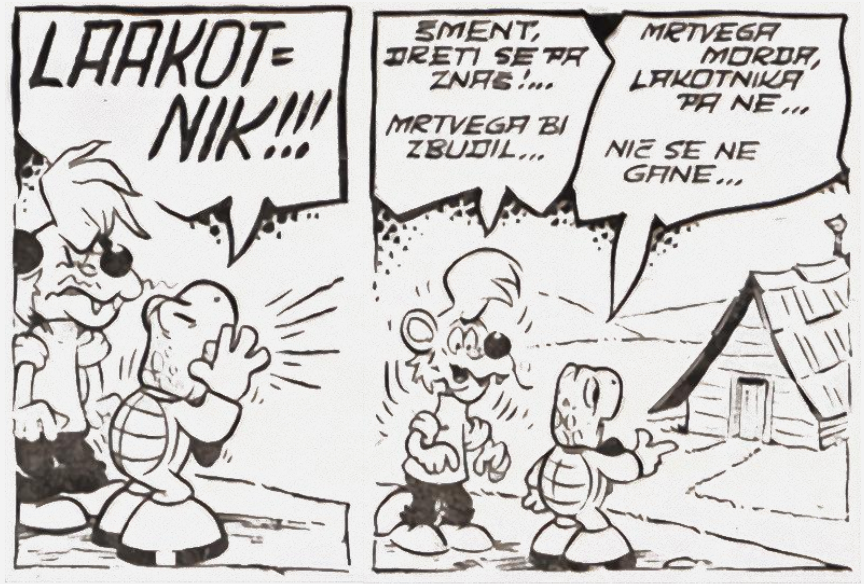

* *UDK gradivo umešča v knjižnično klasifikacijo, THEMA pa z več oznakami opisuje vsebino publikacije in izboljšuje njeno najdljivost v knjižni verigi.*

COMARC in ONIX – izmenjava metapodatkov v dveh okoljih

COMARC

- Cobiss
- Bibliografski zapis
- Katalogizacija
- Knjižnice

200 Naslov
700 Avtor
675 UDK
010 ISBN

ONIX

- Založniki, distributerji, knjigarne
- Založniški metapodatki
- Distribucija in promocija
- Knjižna veriga

<TitleText>...</TitleText>
<PersonName>...</PersonName>
<SubjectSchemeIdentifier>93</SubjectSchemeIdentifier>
<SubjectCode>XQN</SubjectCode>
<IDValue>978...</IDValue>

Slovenski prevod v okviru projekta eKnjiga

Sodelovanje z EDItEUR

- Priprava slovenskega prevoda THEMA
- Prevod spremljajoče dokumentacije
- Vzpostavitev slovenskega spletnega brskalnika
- Vključitev v razvoj portala eKnjiga

Povezave

- Uporaba sheme Thema 2: Osnovnanavodila za uporabo za različico 1.6
- Tematske kategorije Thema različica 1.6
- Thema v1.6 code lists and translations

Kaj to pomeni za slovenski knjižni prostor?

Povezovanje knjižničnega in založniškega okolja

Za založnike:

- enoten mednarodni standard za vsebinski opis knjig
- podpora izvozu metapodatkov v ONIX
- boljša vidnost publikacij doma in v tujini

Za knjižnice:

- kakovostnejši vhodni metapodatki
- lažje povezovanje s podatki založnikov
- boljša interoperabilnost med sistemi

Za uporabnike:

- boljša najdljivost knjig
- natančnejši vsebinski opisi
- učinkovitejše iskanje po tematikah

Hvala za vašo pozornost.

bakir.toskic@nuk.uni-lj.si